

der angaae europæiske Forhold; det siger, at de skulle fortolkes paa en vis bestemt Maade, og saa siger det: nu skal Rigsdagen give sit Samtykke til, at disse europæiske Statsaacter skulle fortolkes paa den Maade, og i Kraft af denne Fortolkning affkaffe den gamle Arvelov for Danmark. Dette er den tredie Forderung. Altsaa, der fordres af os paa eengang to Ting: vi skulle gjøre, hvad der ikke er vor Sag, men Regeringens, hvad Europa vilde smile ad, dersom det saae os gjøre det, vi skulle tage os paa at fortolke europæiske Statsaacter; men, vel at mærke, tage os det paa med den bestemte Forpligtelse, at vi ikke maae fortolke dem paa nogen anden Maade (Hør!) end den, som Ministeriet erklærer for den ene rette, og hvilken vi, efter en bestemt Overveelse, ikke kunne finde deri (Hør!). Ja, det er det tredie Tilbud, men dette tredie Tilbud, det er for mig ikke til. Det er Noget, hvorefter jeg maa sige ligefrem; Nei, det kan jeg ikke (Hør!). Jeg kan gjøre grumme Meget, og desværre maaskee for Meget, som gaaer min Overbeviisning saare nær, beskaftet af Følelsen for mit Fædreland og Frygt for at skade det, og beskaftet af Følelsen af, at jeg har altid været en Fredens Mand, og at jeg aldrig har fortrudt det indtil denne Dag. Men det koste, hvad det koste vil, saavidt gaaer jeg ikke.

Saa veed jeg nok, at man siger: Enten seer Du ikke Faren, eller Du vil nu engang lukke Dinene for Farerne. Nei tilvisse, thi jeg vil dog ogsaa engang tale om Farer; det er langt fra, at jeg nægter, at Fare finder Sted. Men, ligesom det er mit Raad til enhver Mand, der maatte spørge mig om, hvad han i en tvivlsom Sag skal gjøre, at han skal klare sin Pligt efter bedste Overbeviisning og saa lade Gud om Resten, det være saa, at det er i store eller i smaa Sager, saaledes er det ogsaa det Raad, jeg giver mig selv. Derimod vil man sagtens sige: det forraader, at, om Du end ikke er en ung Mand, saa er Du dog ikke kommen til Besindighed med Aarene, og det er netop Besindighed, det kommer an paa ved denne Sag. Ja, det vil man sige til mig, og mit Svær skal være, at jeg tør ikke rose mig af denne skønne Besindigheds Dyd; men,

at jeg har en Egenkab, som, efter hvad jeg kjender til vore Forhold, til daglig Brug gaaer istedet derfor; jeg har en høi Grad af Frygtagtighed, af Uengstelighed. Den kan, tænker jeg, ogsaa i dette Tilfælde, vel træde istedet for hiin; den kan idetmindste sørge for, og har sørget for, at Faren i mangt et Dieblit staaer saa stor og saa mørk for mig, som den kan staae for Nogen, jeg skal tillade mig ikke engang at undtage den høitærede Førsteminister (Fatter). Nei, den staaer i Sandhed stor for mig, men desuagtet efter min Overbeviisning maa jeg stemme, som yttret er. Og hvad angaaer det Haab, jeg desuagtet fastholder, tør jeg maaskee sige et Par Ord derom. Jeg nærer da det Haab med Hensyn til det Folk, jeg har den Ære at høre til, — ikke det Haab, som stundom kunde synes at være udtalt, at det er et ganske andet Folk, end andre, jeg er visstelig ikke forgæbet i mit eget Folk, — men jeg nærer det Haab, som jeg vilde være til ethvert Folk, der stod i en Sag og under Forhold og ved en Afgjørelse, som vi staae ved denne Leilighed, at det med Guds Hjælp vil finde den fornødne Visdom og Kraft til at efterfølge sit eget Ordsprog: „Man skal gaae paa Jorden, om den end er gloende.“ Ja, jeg haaber, at Folket ikke skal tabe sin Laalmodighed og sin Besindighed under de Fjendske Veer, der være saa saare længe, og under hvilke dog endnu med Guds Hjælp en ny Tid skal fødes i mit Fædreland. Jeg haaber, siger jeg, at det ikke skal tabe sin Besindighed eller sin Laalmodighed: jeg haaber, at der ikke skal være Skin eller Spør deraf i mit Fædreland, at det nogenstunde skulde lade sig forlocke til at søge Trost eller Kraft i Serenader og Charivari, i høie Bravuraer eller stærk Hysteri eller Larm eller overhovedet i noget af den Art saakaldte Demonstrationer og Opinionsyttringer. Jeg haaber, at det vil forståe, at Sligt er netop især de Ubesindiges og Krysternes Sag (Hør!), som saa vise sig svage, naar det kommer til Stykket. Jeg haaber, at mit Folk skal vise, at det stille Vand har den dybe Grund (Hør!), at, om det end skulde komme saa, at der i vort Fædreland maatte foregaae Ting, der synes at kunne foranledige Erfaringer af, hvorledes Folkstemningens Hav stundom vil rejse sig